

Förvaltning och avdelning

Handläggare: Ulla Wredle
Titel: Enhetschef
E-post: Ulla.wredle@norrtalje.se

Till: Barn- och skolnämndens arbetsutskott

Operativ lokalförsörjningsplan för barn- och skolnämndens verksamheter

Förslag till beslut

Barn- och skolnämnden godkänner och antar barn- och utbildningsförvaltningens förslag till Operativ lokalförsörjningsplan.

Sammanfattning av tjänsteutlåtandet

I barn och skolnämndens verksamhetsplan för 2021-2023 har förvaltningen fått i uppdrag att ta fram en operativ lokalresursplan (OLRP), som syftar till att Norrtälje kommun ska ha en sund och hållbar ekonomi.

Syftet med planen är att det ska ligga till grund för nämndens framtida skolstrategiska beslut där enheternas lokaler är *en del* av den bakomliggande analysen.

Uppföljning av den operativa lokalresursplanen kommer att ske årligen enligt den plan som är beskriven i barn- och skolnämndens verksamhetsplan¹. I slutet av dokumentet finns en lista på de mest prioriterade objekten.

Barn- och utbildningsförvaltningen anser att det är av största vikt att den operativa lokalförsörjningsplanen har ett brett stöd i hela styrkedjan och att identifierade brister åtgärdas.

Ärendet

Beskrivning

I barn och skolnämndens verksamhetsplan för 2021-2023 har förvaltningen fått i uppdrag att ta fram en operativ lokalresursplan (OLRP), som syftar till att Norrtälje kommun ska ha en sund och hållbar ekonomi. För att Norrtälje kommun ska kunna bedriva utbildning i enlighet med nationellt uppsatta krav och med kommunens ambitioner av att erbjuda medborgarna ändamålsenliga lokaler med hög kvalitet, har barn- och utbildningskontoret tagit fram underlag utifrån förskolor- och skolors behov.

Den operativa lokalresursplanen bygger på Norrtälje kommuns strategiska lokalförsörjningsplan.² De objekt som pekas ut i den strategiska planen återkommer i barn- och skolnämndens operativa plan.

Syftet med planen är att det ska ligga till grund för nämndens framtida skolstrategiska beslut där enheternas lokaler är en del av den bakomliggande analysen. I den operativa lokalförsörjningsplanen finns en beskrivning av samtliga förskolor och skolor inom huvudmannens ansvarsområde.

Planen avslutas med en prioriteringslista på de fastighetsobjekt som för närvarande har störst behov av åtgärd.

¹ Verksamhetsplan och budget 2021. Barn- och skolnämnden, 2021-02-01. Dnr BSN 2020-731.

² Strategisk lokalförsörjningsplan för Norrtälje kommun åren 2020-2031.

Lagkrav

Skollagen 2010:800:

1 kap, 8§. Alla ska, oberoende av geografisk hemvist och sociala och ekonomiska förhållanden, ha lika tillgång till utbildning i skolväsendet.

2 kap, 35§. För utbildningen ska de lokaler och den utrustning finnas som behövs för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas.

5 kap, 3-4 §§. Utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. I arbetsmiljölagen (1977:1160) finns bestämmelser om kraven på en god arbetsmiljö.

8 kap, 8§. Huvudmannen ska se till att barngrupperna i förskolan har en lämplig sammansättning och storlek och att barnen även i övrigt erbjuds en god miljö.

14 kap, 9§ Huvudmannen ska se till att elevgrupperna i fritidshemmet har en lämplig sammansättning och storlek och att eleverna även i övrigt erbjuds en god miljö.

4 kap, 2-7 §§ Systematisk kvalitetsarbete

Koppling till gällande styrdokument

Skolverkets Allmänna råd för förskolan SKOLFS2017:6

Skolverkets Allmänna råd för fritidshemmet SKOLFS 2014:39

Läroplan för förskolan SKOLFS 2018:50

Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet SKOLFS 2021:5

Norrtälje kommun eftersträvar att egenregiverksamheten ska bedrivas i egna lokaler. I de 6 principer som finns beskrivna i den strategiska planen³ kan vi sammanfatta följande utifrån barn- och skolnämndens behov:

- Förskolor och skolor ska bedrivas i ändamålsenliga verksamhetslokaler med hög kvalitet och god fysisk säkerhet.
- Förskolor och skolor i egen regi ska först och främst bedrivas i kommunägda lokaler.
- Kommunens lokalbestånd syftar först och främst till att möjliggöra förskole- och skolverksamhet i egen regi.
- När behov av ökad lokalkapacitet uppstår ska detta först prövas mot kommunens befintliga bestånd av lokaler. Det ska också utredas om behoven kan hanteras genom etablering eller utökning av fristående verksamheter. Först därefter prövas möjligheten till en utökning av den befintliga fastighetsportföljen, genom till exempel nybyggnation eller förvärv.
- Förskole- och skollokalerna är en betydande ekonomisk resurs som ska hanteras långsiktigt och klokt utifrån god ekonomisk hushållning.
- Norrtälje kommun ska eftersträva hög kvalitet i det planerade underhållet av våra egna förskolor och skolor. Målsättningen bör vara att genom kloka reinvesteringar minska risken för oplanerade kostnader.

Ekonomiska konsekvenser och riskanalys

Genom att anta barn- och utbildningsförvaltningens lokalförsörjningsplan förbättras kommunens möjligheter att hantera befintliga och kommande behov av verksamhetslokaler för barn-och elever. Ett antagande av planen möjliggör för barn-och utbildningsförvaltningen och fastighetskontoret att samordna verksamheternas arbete utifrån förslagen i enlighet med kommuninvånarnas övergripande behov.

De ekonomiska konsekvenser som planen (prioriteringslistan) medför är de utredningsarbeten som föregår varje ombyggnad eller nybyggnation. Det är rimligt att anta att de två-tre översta objekten i prioriteringslistan kan komma att starta upp med en utredning redan i slutet på innevarande år eller i början på 2022. En utredning för att bygga en ny skola/förskola kan uppgå till ca 200 000 kr.

Utredningen för att utveckla Svanberga skola kan antas vara något lägre då skolan under lång tid varit föremål för diskussioner för en lokalförändring så att de blir mer ändamålsenliga och där vissa utredningsarbeten redan är genomförda. Kostnaderna beräknas uppgå till 100 000 -150 000 kronor.

³ Strategisk lokalförsörjningsplan för Norrtälje kommun åren 2020-2031.

När utredningarna är klara med fulla kostnadsberäkningar kan de ekonomiska konsekvenserna bedömas. Då tar nämnden beslut om att genomföra en ombyggnad eller nybyggnad eller inte, beroende på utredningens resultat.

Norrtälje har ett ansvar för den kommunala förskolan och skolan enligt skollag, allmänna råd och läroplaner. Om planen inte antas riskerar en fördröjning av underhåll och nybyggnadsinsatser att påverka barn- och elever i kommunal utbildning negativt samt att underhållsskulden ökar ytterligare. Konsekvenserna för barn- och elever på grund av brister i kommunens lokaler- och lärmiljöer är svåra att överblicka. Förskolorna och skolornas systematiska kvalitetsarbete visar dock, och har visat under flera år, att lärare, rektorer och barnskötare i många fall har svårt att kompensera för Norrtälje kommuns bristande lokalförsörjning.

Förvaltningens analys och slutsatser

Syftet med barn- och skolnämndens operativa lokalförsörjningsplan är att den ska ligga till grund för nämndens framtida beslut angående skolstrukturbeslut samt större verksamhetsförändringar. Då kan planen vara *en del* i de strategiska beslut som tas vid en eventuell nedläggning eller utbyggnad. I slutet av dokumentet finns en lista på de mest prioriterade objekten. Prioriteringen utgår från beskrivna behov. Andra prioriteringar skulle kunna vara aktuella utifrån andra parametrar än förskolorna och skolornas behov. Det är i så fall prioriteringar som inte tas upp i detta dokument.

Vissa objekt i prioriteringslistan är kortsiktiga perspektiv där en åtgärd behövs direkt men kanske inte på längre sikt, exempelvis Skebo förskola. Andra objekt är större långsiktiga åtgärder som till exempel en ny F-9 skola i Älmsta.

I framtagandet av planen har samtliga rektorer deltagit för att beskriva varje skola och förskolas behov utifrån aktuellt läge. Det framkommer, precis som kommunstyrelsen beskriver, att lokalerna i många skolor- och förskolor i kommunens egen regi är i dåligt skick. Det finns ett uppdämt underhållsbehov som påverkar nuvarande utbildningsverksamhet. Förutom det bristfälliga underhållsarbetet har också de nationella styrdokumenterna förändras över tid och kräver i vissa fall andra typer av undervisningslokaler än tidigare. Huvudmannens egna ambitioner inom NPF-spektrumet kräver också i vissa fall förändringar i lärmiljöerna både ute och inne.

Uppföljning av den operativa lokalresursplanen kommer att ske årligen i enlighet med det systematiska kvalitetsarbetets årshjul.

Uppföljningen innebär att redan åtgärdade lokalförändringar succesivt skrivs in under varje förskola eller skola. Det innebär också att prioriteringslistan kan förändras vid en uppföljning beroende på en ny befolkningsprognos, att ett tidigare aktuellt läge förändras eller att det systematiska kvalitetsarbetet visar på en tidigare okänd brist som behöver åtgärdas.

Vid större bostadsbyggande eller andra samhällsstrukturer kan andra beslut behöva tas än de som är aktuella idag. Prioriteringslistan kan också behöva förändras på grund av politiska beslut på riksnivå eller lokalt i Norrtälje kommun som påverkar förskola och skola. När en utredning av ett objekt är klart kommer det att presenteras för nämnden som därefter ska ta beslut om genomförandet. Utifrån det resultatet kommer också prioriteringslistan att förändras.

Barn- och utbildningsförvaltningen anser att det är av största vikt att den operativa lokalförsörjningsplanen har ett brett stöd i hela styrkedjan. Vi har ett gott underlag från det systematiska kvalitetsarbetet både genom kvalitetsrapporter från förskolor- och skolor men även från de kvalitetsdialoger som hittills genomförts. Det är en samstämmig bild som framgår från huvudmannens rektorer att fastighetsfrågorna tar alltmer tid och energi från det egentliga uppdraget. Det kompensatoriska uppdraget förflyttas också mot praktiska lösningar istället för pedagogiska anpassningar.

Enligt skollagens krav på ett systematiskt kvalitetsarbete genom hela styrkedjan, med huvudmannens som ytterst ansvarig, går det inte längre att borse från att vissa förskolor- och skolor är i akut behov av förändrade lokalytor och att en gemensam insats krävs för att åtgärda huvudmannens brist inom området.

Tidplaner

Beslut barn- och skolnämndens arbetsutskott den 30 augusti 2021.

Beslut barn-och skolnämnden den 13 september 2021.

Jenny Nordström
Förvaltningsdirektör
Barn-och utbildningskontoret

Agneta Brus
Verksamhetschef
Barn-och utbildningskontoret

Bilagor

Operativ lokalförsörjningsplan för barn-och skolnämnden
Strategisk lokalförsörjningsplan för Norrtälje kommun 2020-2031

Beslut skickas till

Registrator
Förvaltningsdirektör
Verksamhetschef verksamhetsstöd och kansli
Enheten för resultat och analys